MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

HARI ISNIN: 2 NOVEMBER 2020

JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN (SOALAN NO. 10 HINGGA NO. 41)

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA: YB TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan

- (a) jumlah permohonan yang telah diterima dan diluluskan/ditolak di bawah PENJANA Tourism Financing, termasuklah maklumat mengenai jumlah syarikat, pecahan jenis perniagaan atau subsektor, dan sebab-sebab utama permohonan ditolak; dan
- (b) respon, cabaran-cabaran, dan keberkesanan skim ini dalam menyokong industri pelancongan Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sepertimana yang telah diumumkan, program Pembiayaan Sektor Pelancongan PENJANA atau PTF berjumlah RM1bilion ini menyediakan pembiayaan sehingga RM300,000 untuk Perniagaan Kecil Sederhana (PKS) dan sehingga RM75,000 untuk perusahaan mikro dalam sektor teras pelancongan dan sektor berkaitan pelancongan dengan kadar faedah yang rendah serta tempoh pembiayaan sehingga tujuh (7) tahun.

- 2. PTF disasar untuk membantu PKS dan perusahaan mikro di dalam sektor pelancongan mengekalkan kemampuan mereka dan membantu mereka melakukan pelaburan yang diperlukan untuk menyesuaikan diri dan kekal berdaya maju di pada waktu yang sukar ini akibat penularan wabak COVID-19.
- 3. makluman Ahli Berhormat, berdasarkan Untuk Yang data dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia (BNM), yang sehingga 14 Oktober 2020, sejumlah 397 permohonan Pembiayaan Sektor Pelancongan PENJANA atau PTF telah diterima. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 148 permohonan telah diluluskan dengan keseluruhan pembiayaan berjumlah RM28.8 juta.
- 4. Secara keseluruhan, majoriti pemohon yang diluluskan adalah:
 - (a) agensi dan pengusaha pelancongan (sebanyak 55%);
 - (b) restoran dan hotel (sebanyak 27%);
 - (c) perniagaan pertukaran wang (sebanyak 5%);
 - (d) pengangkutan untuk pelancong (sebanyak 5%); dan
 - (e) lain-lain termasuklah perniagaan runcit termasuk membabitkan industri kraf, aktiviti rekreasi, ekosistem mesyuarat, insentif, persidangan dan pameran (MICE) serta pelancongan perubatan (mewakili 8% daripada jumlah permohonan yang diluluskan).
- 5. Berdasarkan makluman yang diterima daripada institusi-institusi kewangan yang terlibat dengan program PTF ini, antara sebab permohonan yang tidak berjaya adalah kerana ketidakupayaan pemohon untuk memenuhi keperluan yang ditetapkan oleh bank dan/atau Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan. Sebagai contoh, nilai bersih syarikat yang negatif, rancangan perniagaan yang kurang memuaskan, Nisbah

Khidmat Hutang (*debt service ratio*) yang rendah dan pemohon berhadapan dengan kes mahkamah yang masih dalam perbicaraan.

- 6. Bagi memastikan inisiatif Kerajaan ini dimanfaatkan sepenuhnya kepada golongan yang disasarkan, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) dari masa ke semasa giat berinteraksi dengan pemain industri pelancongan dan kebudayaan tempatan untuk mendapatkan juga maklum balas dan penerimaan mengenai PTF ini dari sudut pandangan pihak mereka, termasuklah kesedaran atau pengetahuan mereka mengenai ketersediaan PTF ini, kriteria-kriteria yang diperlukan dan cabaran-cabaran yang dihadapi oleh mereka.
- 7. Pada masa yang sama, maklum balas yang diterima juga akan dikongsi dengan agensi-agensi berkaitan seperti BNM dan institusi-institusi kewangan yang terlibat untuk menilai dan menambahbaik inisiatif ini, sekiranya perlu.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: JAWAB LISAN

DARIPADA: TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI

[PASIR MAS]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan adakah Kementerian sedang berhasrat untuk mengecilkan saiz pentadbiran Pejabat Belia dan Sukan di negeri-negeri dan juga daerah-daerah dan apakah rasional langkah tersebut diambil.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) sedang dalam proses pelaksanaan inisiatif Kawalan Saiz Perkhidmatan Awam selaras dengan saranan Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) dan Kementerian Kewangan. Langkah ini bertujuan untuk mengoptimumkan sumber dan pengurangan kos operasi melalui penyusunan semula perjawatan (*redeployment*) bagi mengelakkan pertindihan fungsi dan pengisian jawatan secara berhemah mengikut keperluan semasa.
- 2. Pelaksanaan inisiatif ini akan mengikut pendekatan seperti berikut:
 - i. **Rasionalisasi operasi** Pejabat-Pejabat Belia dan Sukan Negeri dan Daerah melalui **penggabungan** pejabat-pejabat yang

berhampiran. Ini adalah untuk mengurangkan kos sewaan pejabat dan utiliti.

- ii. **Penyusunan semula perjawatan** di peringkat negeri dan daerah. Ini adalah bagi **menyeimbangkan semula** sumber manusia mengikut **keperluan semasa** di setiap negeri dan daerah.
- 3. Kementerian ingin memaklumkan bahawa inisiatif ini **tidak akan menjejaskan** urusan pentadbiran pejabat di negeri-negeri dan juga daerah-daerah. Kementerian juga komited dalam memastikan penyampaian perkhidmatan kepada pelanggan akan dipertingkatkan hasil daripada pelaksanaan inisiatif ini.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : YB PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN

[SEGAMBUT]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapakah tiada penyelarasan antara Menteri Pengajian Tinggi, Menteri Pendidikan dan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dalam pengumuman PKPB September dan Oktober 2020 melibatkan penutupan institusi penggajian tinggi, sekolah, tadika dan taska menyebabkan ibu bapa tidak dapat membuat persiapan awal.

<u>JAWAPAN</u>

YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)

Tuan Yang Dipertua,

1. Sepertimana sedia maklum, setiap Kementerian mempunyai bidang kuasa yang berbeza, oleh yang demikian pengumuman perkara khusus dibawah bidang kuasa kementerian dan agensi dilaksanakan sebagai badan yang bertanggungjawab terhadap perihal berkenaan. Walaubagaimanapun, perincian terhadap kandungan dan kaedah pelaksanaan bagi tujuan menyediakan *Standard Operation Procedure* (SOP) adalah melibatkan penyelarasan bersama oleh Kementerian dan Agensi lain.

- 2. Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memantau rapat keadaan sekolah di seluruh negara ekoran penularan dan peningkatan kes COVID-19. KPM menyedari kebimbangan ibu bapa dan mengambil kira pandangan pelbagai pihak terhadap pengoperasian persekolahan. Keputusan untuk menutup sekolah di seluruh negara dibuat di peringkat Sidang Khas Majlis Keselamatan Negara (MKN) Mengenai Pengurusan COVID-19 atas nasihat Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM).
- 3. Keputusan untuk menutup sekolah di bawah KPM dibuat berdasarkan penelitian mendalam terhadap data dan situasi semasa mengikut lokasi yang ditetapkan zon merah pihak KKM. KPM tidak pernah berkompromi dan mengambil risiko dari segi keselamatan dan kebajikan warga sekolah serta bertanggungjawab untuk memutuskan rantaian penularan kes COVID-19 di sekolah. KPM tidak pernah berpengalaman menangani krisis seperti COVID-19, namun pengalaman beberapa bulan sebelum ini memberi petunjuk kepada KPM mengambil pendekatan yang sesuai mengikut keadaan. Ini kerana penutupan sekolah memberi kesan yang besar kepada negara dan masyarakat serta melibatkan lebih lima juta murid dan 500 ribu guru di lebih 10 ribu sekolah. Oleh itu, sebarang keputusan KPM perlu mengambil kira akses murid terhadap pembelajaran termasuk murid di kawasan pedalaman.
- 4. Keputusan penutupan sekolah berdasarkan kriteria yang ditetapkan oleh Sidang Khas Majlis Keselamatan Negara Mengenai Pengurusan COVID-19 akan diterjemahkan melalui arahan rasmi penutupan sesebuah sekolah oleh Ketua Pengarah Pendidikan Malaysia (KPPM). KPPM mewakilkan kuasa kepada Pengarah Pendidikan Negeri dan Pegawai Pendidikan Daerah untuk menutup sekolah di bawah pentadbiran mereka. Pengarah Pendidikan Negeri juga boleh menutup sekolah berdasarkan keputusan Jawatankuasa Pengurusan Bencana Negeri atas nasihat pihak KKM. Pengetua dan guru besar pula bertanggungjawab memaklumkan keputusan penutupan sekolah kepada ibu bapa serta memastikan guru sekolah melaksanakan pengajaran dan pembelajaran di rumah.
- 5. Manakala, pengumuman penutupan IPT adalah dibuat secara menyeluruh dan tidak mengikut kawasan yang dibuat PKPB atau PKBD.

Untuk makluman tambahan, pengurusan dan pentadbiran bagi Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) dan Koleh Komuniti dan Politeknik adalah dibawah bidang kuasa Kementerian Pendidikan Tinggi dan setiap keputusan yang dibuat adalah dibawah bidang kuasa KPT.

6. Begitu juga pengumuman yang dibuat untuk penutupan yang dibuat oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) adalah bergantung kepada status kawasan berkenaan samada dibuat PKPB atau PKPD.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI

BIN HAJI SALLEH [PASIR PUTEH]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI SALLEH [PASIR PUTEH] minta PERDANA MENTERI menyatakan apakah langkah atau program yang sedang dirancang dan dilaksanakan pihak Kerajaan berkaitan penyelarasan dan pengukuhan institusi wakaf di Malaysia.

JAWAPAN

YB SENATOR DATUK DR. HAJI ZULKIFLI MOHAMAD AL-BAKRI, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, wakaf adalah termasuk dalam senarai bidang kuasa negeri mengikut Butiran 1, Senarai 2, Jadual Kesembilan, Perlembagaan Persekutuan. Oleh itu, Majlis Agama Islam Negeri-negeri (MAIN) selaku pemegang amanah tunggal bagi semua urusan wakaf di negeri masing-masing adalah bertanggungjawab untuk memastikan wakaf diuruskan dengan sebaiknya.
- 2. Pengurusan wakaf negeri adalah berpandukan kepada Enakmen Pentadbiran Agama Islam Negeri atau Enakmen Wakaf Negeri masingmasing. Sehubungan itu, perkembangan dan kemajuan institusi wakaf di Malaysia bergantung kepada keupayaan MAIN untuk memainkan peranan dalam melaksanakan tanggungjawab sebagai pemegang amanah. Sehingga kini sebanyak enam (6) buah negeri yang menggubal enakmen wakaf negeri masing-masing iaitu Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Perak, Sabah dan Terengganu. Johor pula melaksanakan kaedah wakafnya melalui Kaedah-kaedah Wakaf Johor 1983.
- 3. Selain itu juga, Kerajaan dalam usaha menggubal Rang Undang-undang Wakaf (Wilayah-wilayah Persekutuan) yang dijangka akan dibentangkan di Parlimen pada bulan Disember 2020 di mana RUU ini akan menjadi satu undang-undang khusus yang komprehensif dalam mengawal selia hal-ehwal wakaf di Wilayah Persekutuan berbanding peruntukan umum yang terpakai pada masa ini di samping boleh menjadi model negeri-negeri lain untuk menambahbaik perundangan / enakmen wakaf di negeri masing-masing.
- 4. Dalam konteks penyelarasan dan pengukuhan instisusi wakaf ini juga, Kerajaan menerusi Jabatan Wakaf, Zakat dan Haji (JAWHAR), Yayasan Waqaf Malaysia (YWM) bersama MAIN sentiasa berkerjasama untuk peningkatan kefahaman masyarakat mengenai wakaf. Sehingga kini, JAWHAR telah menerbitkan lapan (8) buah manual iaitu Manual Pengurusan Tanah Wakaf, Manual Pengurusan Perletakhakan Tanah Wakaf, Manual Pengurusan Istibdal Wakaf, Manual Pengurusan

Perakaunan Wakaf, Manual Pengurusan Wakaf Tunai dan Manual Pengurusan Model Perundangan Wakaf, Monograf Wakaf Irsod dan Panduan Pengurusan Institusi Wakaf Pendidikan. Pada masa kini, JAWHAR dalam rangka menerbitkan lagi satu manual bagi panduan dan sumber rujukan utama MAIN iaitu Manual Pengurusan Tauzi' (Agihan) Manfaat Wakaf pada tahun 2021 kelak.

- 5. Tindakan dan langkah-langkah Kerajaan Pusat untuk membangun dan memajukan tanah-tanah wakaf milik MAIN melalui peruntukan bajet pembangunan dalam Rancangan Malaysia ke Sembilan (RMKe-9), RMKe-10, RMKe-11 dan RMKe-12 membuktikan kesungguhan Kerajaan dalam memajukan tanah-tanah wakaf bagi memantapkan ekonomi orang Islam di seluruh negara. Kerajaan melalui JAWHAR dan dengan kerjasama MAIN telah membangunkan 18 projek-projek hartanah wakaf merangkumi program pembangunan ekonomi, penyediaan perumahan, pendidikan, kesihatan, sosial dan premis perniagaan dalam fokus untuk meningkatkan taraf sosial ekonomi umat Islam dan ianya telah dilihat memberi impak berganda yang amat positif kepada masyarakat Islam secara khususnya selain daripada mampu menjana hasil berterusan kepada dana wakaf MAIN yang berkenaan.
- 6. Selain daripada itu, pembangunan tanah wakaf milik MAIN juga telah dimajukan menerusi kaedah pendanaan alternatif melalui Strategi Lautan Biru (NBOS) di antara JAWHAR, MAIN, GLC dan pihak swasta di beberapa negeri seperti Pulau Pinang, Selangor dan Perak.
- 7. Kerajaan juga telah mengumumkan insentif potongan cukai dalam Belanjawan 2020 di mana sumbangan wakaf tunai kepada pihak berkuasa agama negeri atau badan yang ditubuhkan oleh pihak berkuasa agama negeri layak menikmati potongan cukai. Selain daripada itu, potongan cukai juga diperluaskan kepada universiti awam yang diluluskan untuk menerima wakaf oleh pihak berkuasa. Oleh yang demikian, Akta Cukai Pendapatan 1967 telah dibuat pindaan dan digazetkan pada 31 Disember 2019 dengan memasukkan subseksyen baru iatu subseksyen 11 (D) dan ini dilihat sebagai langkah tepat Kerajaan dalam pengukuhan institusi wakaf di Malaysia.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TENGKU ZULPURI SHAH BIN RAJA PUJI

KAWASAN : RAUB

TARIKH : 02 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN NO. 14

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan status kerja belt yang melalui Parlimen Raub, Bentong dan terus ke Gua Musang.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya (KKR) mengambil maklum bahawa Projek *Central Spine Road* (CSR) Seksyen 4D dari Kuala Dong ke Kampung Tanah Bercangkul di Raub bertindih atau merentasi *Central Gold Belt* yang merujuk kepada sebahagian tanah pajakan lombong emas.

Projek *CSR* Seksyen 4D telah dimulakan pada Jun 2020 dan dijadualkan siap pada Jun 2023. Kemajuan fizikal Projek CSR Seksyen 4D sehingga 1 Oktober 2020 ialah sebanyak 3.0% (sebenar) berbanding 2.82% (jadual).

Skop yang terdapat di dalam Projek *Central Spine Road* Pakej 4D adalah seperti berikut:

- 1) Membina jalan baru sepanjang 13.6km berasaskan jalan berkembar 4 lorong mengikut piawaian JKR;
- 2) Membina dua (2) buah jambatan (*Overpass* Jalan C158 dan Sungai Lampan);
- 3) Membina tujuh (7) Vehicular Box Culvert (VBC);
- 4) Kerja-kerja geoteknik;
- 5) Sistem perparitan;
- 6) Pemasangan perabot jalan;
- 7) Pengambilan tanah;

- 8) Kerja-kerja elektrik & pengalihan utiliti; dan
- 9) Motorcycle Shelter.

Kementerian ini telah mengemukakan permohonan pelepasan sebahagian tanah pajakan lombong *Mining Certificate* No 482 kepada Pejabat Tanah dan Galian Pahang pada tahun 2013.

Melalui Mesyuarat Berkaitan Isu Lot Tanah Pajakan Lombong Bagi Projek *Central Spine Road* (CSR) Pakej 4D yang telah diadakan di Kementerian Kerja Raya pada 29 September 2020, Pejabat Tanah dan Galian Pahang telah bersetuju untuk meneliti semula permohonan ini dan akan membantu Kementerian ini untuk mempercepatkan proses pelepasan tersebut.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SERI MAHDZIR BIN KHALID

[PADANG TERAP]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

DATO' SERI MAHDZIR BIN KHALID [PADANG TERAP] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pihak Kerajaan bercadang untuk meminda Perlembagaan atau mewujudkan rang undang-undang khusus bagi membolehkan suatu pilihan raya ditangguhkan dalam tempoh pandemik COVID-19 bagi mengelakkan berlakunya peningkatan kes bagi menjamin kepentingan umum.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Pewujudan suatu Rang Undang-Undang (RUU) untuk menangguhkan suatu pilihan raya dalam tempoh pandemik covid-19 ini adalah tidak bersesuaian dan bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan manakala untuk meminda Perlembagaan Persekutuan, sokongan 2/3 Ahli Parlimen diperlukan.
- 2. Pihak Kerajaan boleh mencadangkan penangguhan suatu pilihan raya sekiranya pandemik ini difikirkan boleh diisytiharkan darurat seperti yang diperuntukkan dibawah Perkara 150 (1) Perlembagaan Persekutuan. Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN OSCAR LING CHAI YEW

KAWASAN : SIBU

TARIKH : 02 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN NO. 16

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan mengapa JKR mengupah bekas pekerja LBU sebagai pekerja kontrak untuk mengendalikan projek Pan Borneo Highway. Nyatakan bilangan orang yang diupah secara kontrak ini dan jumlah tambahan kos.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan Perikatan Nasional akan tetap menghormati keputusan Kerajaan terdahulu untuk mengubah kaedah pelaksanaan projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak dengan menamatkan Perjanjian Rakan Pelaksana Projek (*Project Delivery Partner Agreement* – PDPA). Walau bagaimanapun, perubahan model pelaksanaan tersebut telah memberi kesan ke atas pelaksanaan projek khususnya dalam pengurusan dan pentadbiran projek.

Selaras dengan inisiatif Kerajaan bagi menambah baik kaedah pelaksanaan yang telah diputuskan sebelum ini, pengambilan kakitangan secara kontrak seramai 68 jawatan dengan anggaran kos berjumlah RM51 juta telah dilaksanakan bagi Projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak oleh JKR Sarawak yang ditanggung sepenuhnya oleh Kerajaan Negeri Sarawak. Pengambilan kakitangan kontrak tersebut adalah terbuka berdasarkan kriteria dan kelayakan yang ditetapkan dan tidak terhad kepada kakitangan-kakitangan PDP terdahulu.

Hasil daripada pengambilan kakitangan kontrak tersebut termasuk sebahagian bekas kakitangan-kakitangan dan perunding lantikan PDP yang berpengalaman dari awal dalam pelaksanaan projek, kapasiti dan organisasi pentadbiran projek JKR Sarawak sedia ada dapat ditambah baik bagi memastikan kelancaran dan kelangsungan Projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : DATO' SERI HAJI IDRIS BIN JUSOH [BESUT]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB DATO' SERI HAJI IDRIS BIN JUSOH [BESUT] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan apakah langkahlangkah Kementerian dalam memastikan sektor pelancongan kembali pulih pasca pandemik COVID-19 khasnya di pulau-pulau pelancongan sekitar Terengganu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Susulan pembukaan semula ekonomi bermula 10 Jun 2020 yang lalu, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) telah mengambil beberapa langkah untuk terus merancakkan semula pelancongan domestik dan pada masa yang sama membudayakan pematuhan kepada operasi standard atau SOP-SOP yang telah ditetapkan.
- 2. Kerajaan telah melancarkan beberapa pakej rangsangan ekonomi (PRE) seperti PRIHATIN, PRIHATIN PKS TAMBAHAN dan PENJANA bagi membantu penggiat industri dan seterusnya memulihkan industri pelancongan. Antara inisiatif yang boleh membantu sektor pelancongan tempatan adalah:
 - (i) Skim Pembiayaan Pelancongan PENJANA atau PTF untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) dan Perusahaan Mikro sektor pelancongan. Khusus bagi negeri Terengganu, pejabat MOTAC Negeri Terengganu telah mengadakan beberapa sesi libat urus dengan penggiat industri untuk menghebahkan peluang pembiayaan ini. Sesi-sesi tersebut turut dijadikan mendapatkan maklum balas platform untuk daripada pengusaha terlibat yang meliputi syarikat pengendali agensi pelancongan, pengusaha premis penginapan operator bot pelancong, serta operator aktiviti pusat selam skuba berkenaan impak penularan pandemik COVID-19 kepada pemain industri pelancongan di Terengganu dan cadangan-cadangan penyelesaiannya;
 - (ii) pengecualian cukai pelancongan sepenuhnya bagi tempoh mulai 1 Julai 2020 hingga 30 Jun 2021;
 - (iii) pengecualian cukai perkhidmatan ke atas perkhidmatan penginapan mulai 1 September 2020 hingga 30 Jun 2021;

- (iv) lanjutan Program Subsidi Upah (PSU);
- (v) inisiatif bantuan PKS seperti Skim Pembiayaan PKS PENJANA dan Geran Padanan Pendigitalan PKS;
- (vi) potongan cukai untuk perbelanjaan berkaitan COVID-19 seperti pembelian PPE/ pengimbas suhu dan kos ujian saringan; dan
- (vii) lanjutan penawaran penangguhan atau moratorium bayaran pinjaman bersasar.
- 3. Pada masa yang sama, MOTAC giat meneliti pelbagai cara kreatif untuk membantu industri pelancongan negara bangkit semula. Cadangan-cadangan seperti bantuan bersasar dalam bentuk rebat/diskaun atau subsidi pakej pelancongan melalui platform dalam talian, serta kerjasama dengan persatuan pelancongan tempatan, taman tema, persatuan Homestay dan membeli belah bagi menawarkan pakej pelancongan yang menarik kepada rakyat diteliti dan diperhalusi pelan pelaksanaannya apabila tiba masa yang sesuai.
- 4. Sementara itu, khusus untuk penggiat kebudayaan di negeri Terengganu, MOTAC telah menyalurkan geran kepada 16 Badan Bukan Kerajaan (BBK) Kebudayaan di Terengganu dalam tempoh 1 Januari 2020 sehingga 15 Oktober 2020. Bantuan kewangan ini dapat membantu BBK dalam pentadbiran serta penganjuran program berkaitan kebudayaan yang mematuhi SOP semasa.
- 5. Di samping itu, MOTAC komited untuk terus melaksanakan inisiatifinisiatif sedia ada khusus oleh Kementerian seperti:
 - (i) menawarkan kursus *Domestic Tourism Vibes* secara dalam talian dengan kerjasama Persatuan Institut-institut Latihan Pelancongan Malaysia (ATTIM) dan *Malaysian Tourist Guide Council* (MTGC). Bagi negeri Terengganu, sehingga

- 31 Oktober 2020, seramai 80 orang pemandu pelancong telah mengikuti kursus tersebut;
- (ii) pengecualian bayaran fi lesen bagi pengusahapengusaha pelancongan dan pemandu pelancong sehingga 31 Disember 2020;
- (iii) pemberian diskaun pembayaran kompaun sebanyak 40% kepada semua pengusaha pelancongan dan pemandu pelancong berlesen yang layak;
- (iv) pelanjutan tempoh bayaran kompaun sehingga 31 Disember 2020 bagi semua kompaun yang dikeluarkan kepada syarikat atau pemandu pelancong berlesen;
- (v) membangun dan menyediakan platform e-Kraf Bazaar dan GoGallery untuk pengusaha seni dan kraf menjalankan aktiviti promosi dan jualan produk secara dalam talian. Sehingga 30 September 2020, platform ini telah memanfaatkan lebih 90 orang pengusaha seni dan kraf tempatan negeri Terengganu dengan nilai jualan melebihi RM1.8 juta;
- (vi) pelancaran *mobile apps CraftOnTheGo* pada 1 April 2020 untuk meningkatkan kebolehcapaian maklumat mengenai usahawan kraf di seluruh Malaysia;
- (vii) pelancaran platform *MyCraftShoppe* dalam bentuk e-marketplace bermula April 2020 untuk memasarkan produk kraf dan perkhidmatan secara atas talian; dan
- (viii) pelancaran Kempen "Meet In Malaysia" pada 24 Julai 2020 bagi menggalakkan penganjuran MICE secara hibrid iaitu secara fizikal dan dalam talian serentak di Malaysia.

- 6. Pada masa yang sama, Pelan Ekopelancongan Kebangsaan (NEP) 2016-2025 telah mengenalpasti pelbagai produk ekopelancongan di Terengganu yang boleh dibangun dan dipromosikan secara bersepadu seperti Pantai Air Tawar, Hutan Lipur Lata Tembakah, Pulau Gemia, *Marang River Cruise*, Pantai Teluk Bidara, Rimba Bandar Bukit Bauk, dan *campsite* Tasik Puteri.
- 7. MOTAC menerusi Tourism Malaysia juga telah melaksanakan pelbagai aktiviti promosi termasuk pulau-pulau di Terengganu sebagai destinasi pelancongan, khususnya taman laut (marine park) bagi aktiviti-aktiviti snorkeling dan menyelam. Antara aktiviti-aktiviti promosi yang dijalankan adalah:
 - (i) menerbitkan pelbagai risalah seperti risalah minat khas (segmen *niche*) *Marine & National Parks of Malaysia* dan booklet *Truly East Coast of Malaysia Packages 2020*;
 - (ii) meneruskan Promosi Kempen Pelancongan Domestik Cuti-Cuti Malaysia yang mempromosikan produk-produk pelancongan negeri Terengganu; dan
 - (iii) menyebarkan maklumat dan khidmat nasihat mengenai produkproduk pelancongan di negeri Terengganu menerusi Pejabat Tourism Malaysia Wilayah dan Pusat Penerangan Pelancongan (Tourist Information Center) serta media sosial.

SOALAN NO: 18

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : PUAN HAJAH NATRAH BINTI ISMAIL

[SEKIJANG]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

PUAN HAJAH NATRAH BINTI ISMAIL [SEKIJANG] minta MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT menyatakan sama ada pihak kementerian berhasrat untuk mewajibkan semua agensi Kerajaan dan swasta menyediakan TASKA di Tempat Kerja bagi wanita yang mempunyai anak jagaan di bawah umur empat tahun.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [*Akta 308*] dikuatkuasakan oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat adalah bagi tujuan pendaftaran TASKA dalam memastikan kualiti pengasuhan dan keselamatan kanak-kanak di TASKA.

Kementerian ini amat menggalakkan agar semua agensi kerajaan mahupun swasta menyediakan TASKA di Tempat Kerja. Ini adalah selaras dengan Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 6 Tahun 1989 yang menyatakan TASKA di Tempat Kerja boleh disediakan untuk kebajikan kakitangan awam.

Pada tahun 2018, Kementerian ini telah menyasarkan agar semua Kementerian dan Jabatan Kerajaan dapat menubuhkan TASKA di Tempat Kerja menjelang Januari 2019.

Justeru, pada tahun 2019 sebanyak RM10 juta peruntukan telah disediakan dan sebanyak 65 buah TASKA di Tempat Kerja telah ditubuhkan. Seterusnya pada tahun 2020, sebanyak 32 buah TASKA di Tempat Kerja ditubuhkan dengan peruntukan RM5.03 juta. Namun demikian, akibat penularan wabak COVID-19, dan Perintah Kawalan Pergerakan dari 17 Mac 2020 dan gelombang kedua penularan COVID-19 di negara ini, baki peruntukan RM24 juta daripada Geran Penubuhan TASKA di Tempat Kerja tersebut digunakan bagi tujuan Bantuan Khas kepada Pengusaha TASKA yang terkesan secara langsung dengan PKP.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : TUAN PANG HOK LIONG [LABIS]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan PETRONAS mencatatkan kerugian RM21 bilion pada suku kedua (S2) berakhir 30 Jun 2020 berbanding keuntungan RM14.7 bilion dalam tempoh sama tahun 2019:-

- (a) apakah impak atau kesan negatif atau implikasi kepada ekonomi negara secara amnya dan pelan ekonomi Rancangan Malaysia Ke-12 secara khususnya; dan
- (b) adakah PETRONAS tetap memberi dividen kepada Kerajaan pada tahun ini dan berapa jumlah bayarannya.

<u>JAWAPAN</u>

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, sektor perlombongan minyak dan gas merupakan satu sektor yang penting kepada ekonomi negara. Bagi tahun 2019, sektor ini telah menyumbang sebanyak enam peratus kepada keluaran dalam negeri kasar (KDNK) dan tujuh peratus kepada jumlah eksport negara. Di samping itu, sektor ini juga merupakan satu sumber hasil kepada Kerajaan Persekutuan yang

penting, di mana hasil petroleum secara purata bagi tempoh 2016-2019 menyumbang kira-kira 20 peratus kepada hasil Kerajaan Persekutuan.

- 2. Walau bagaimanapun, pasaran minyak mentah global telah mengalami krisis yang belum pernah terjadi sebelumnya pada tahun ini disebabkan oleh kejutan berkembar iaitu kelebihan bekalan dan permintaan lemah ekoran pandemik COVID-19. Harga minyak mentah Brent turut jatuh mendadak daripada purata AS\$64 setong bagi tahun 2019 kepada purata AS\$31 setong bagi suku kedua tahun 2020. Keadaan ini telah menjejas pendapatan syarikat minyak dan gas seluruh dunia, termasuklah Petronas.
- 3. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Kumpulan PETRONAS mencatatkan kerugian selepas cukai (LAT) sebanyak RM21 bilion pada suku kedua berakhir 30 Jun 2020 berbanding keuntungan selepas cukai (PAT) RM14.7 bilion dalam tempoh sama pada tahun 2019.
- 4. Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan telah mengumumkan unjuran jumlah hasil Kerajaan Persekutuan sebanyak RM244.5 bilion pada tahun 2020 dengan andaian harga minyak mentah Brent sebanyak AS\$62 setong. Namun, krisis pandemik COVID-19 dan kejatuhan harga minyak mentah dunia telah memberi impak yang besar kepada kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan.
- 5. Semasa Bajet 2020, hasil petroleum dianggar akan menyumbang 20.7% kepada jumlah hasil Kerajaan Persekutuan pada tahun 2020 berbanding 41.3% pada tahun 2009. Walau bagaimanapun, sumbangan hasil petroleum dijangka menurun pada tahun 2020 berikutan harga minyak mentah yang lebih rendah.
- 6. Sehingga kini, harga minyak mentah Brent mencatatkan purata sebanyak AS\$42 setong antara bulan Januari hingga Oktober 2020 iaitu AS\$20 lebih rendah berbanding andaian AS\$62 setong semasa Bajet 2020. Berdasarkan anggaran di mana peningkatan harga minyak mentah AS\$1 setong akan meningkatkan jumlah hasil sebanyak RM300 juta, penurunan sebanyak AS\$20 setong ini dianggar akan menurunkan jumlah hasil sebanyak RM6 bilion pada tahun 2020. Penurunan hasil ini

adalah antara faktor yang menyumbang kepada defisit fiskal yang dijangka lebih tinggi pada tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua,

- 7. Memandangkan COVID-19 telah memberi impak yang ketara kepada ekonomi dunia termasuk Malaysia, maka analisis ekonomi yang diguna pakai ketika penyediaan dasar, strategi dan inisiatif Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) perlu disemak semula terutamanya unjuran pertumbuhan ekonomi negara.
- 8. RMKe-12 Sehubungan itu, yang pada awalnya dijadual dibentangkan pada 6 Ogos 2020 di Dewan Rakyat telah ditangguhkan kepada awal tahun hadapan bagi membolehkan Kerajaan mengambil kira perubahan yang disebabkan oleh pandemik COVID-19. Selain itu, penangguhan ini dibuat bagi membolehkan lebih banyak sesi libat urus bersama semua pihak berkepentingan diadakan, termasuk kementerian dan agensi, kerajaan negeri serta pakar ekonomi. Langkah ini adalah bagi memastikan inisiatif yang dirangka di bawah RMKe-12 adalah sejajar dengan aspirasi dan dasar semasa yang menjadi tunjang kepada Kerajaan Perikatan Nasional selain memastikan supaya perancangan RMKe-12 dibuat berdasarkan anggaran kedudukan ekonomi dan fiskal yang lebih realistik.

Tuan Yang di-Pertua,

9. Sejak penubuhan pada tahun 1974, PETRONAS telah membayar RM488 bilion kepada kerajaan dalam bentuk dividen. Pada tahun 2019, jumlah dividen yang dibayar oleh PETRONAS adalah sebanyak RM54 bilion, termasuk dividen khas sebanyak RM30 bilion. Meskipun mencatatkan kerugian pada suku kedua tahun 2020, PETRONAS akan membayar dividen sebanyak RM34 bilion kepada Kerajaan Persekutuan pada tahun ini.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DR. ONG KIAN MING [BANGI]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

DR. ONG KIAN MING [BANGI] minta PERDANA MENTERI menyatakan tarikh RUU Langkah-langkah Sementara bagi Mengurangkan Kesan Penyakit KORONAVIRUS 2019 (COVID-19) 2020 diwartakan dan juga tarikh berkuatkuasa. Mengapa pewartaan RUU ini mengambil masa yang begitu panjang?

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Untuk makluman Ahli yang Berhormat, Rang Undang-Undang Langkah Sementara Bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 telah mendapat perkenan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada 16 Oktober 2020 selaras dengan Perkara 66 Perlembagaan Persekutuan.
- 2. Seterusnya Rang Undang-Undang ini telah diwartakan pada 23 Oktober 2020 sebagai Akta Langkah-Langkah Sementara bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 [Akta 829]. Akta ini akan berkuat kuasa selama 2 tahun dari tarikh pewartaan pada 23 Oktober 2020 atau sebagaimana tarikh permulaan kuat kuasa yang telah diperuntukkan di mana-mana Bahagian-Bahagian berkaitan dalam Akta ini. Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : YB TUAN CHANG LIH KANG SUAN

[TANJUNG MALIM]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan terhadap pelarian Rohingya yang kini ditahan di Kem Wawasan, Langkawi.

<u>JAWAPAN</u>

YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)

Tuan Yang Dipertua,

1. Sepanjang tempoh pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) yang bermula sejak 18 Mac 2020 sehingga kini, terdapat beberapa insiden pencerobohan dan pendaratan pendatang asing tanpa izin (PATI) ke dalam negara termasuk etnik Rohingya, Myanmar yang berlaku di perairan utara Malaysia. Susulan daripada itu, Kerajaan melalui Mesyuarat Khas Menteri-Menteri Mengenai Pelaksanaan PKP pada 9 April 2020 yang dipengerusikan oleh YB Menteri Kanan Pertahanan telah bersetuju supaya Kem Wawasan Negara Langkawi digunakan bagi menempatkan sementara kesemua etnik Rohingya yang memasuki perairan negara sehingga tamat tempoh PKP.

- 2. Penempatan PATI etnik Rohingya di Kem Wawasan Negara Langkawi ini adalah di bawah seliaan Jabatan Imigresen Malaysia (JIM). Penempatan ini juga dilihat dapat membantu mengurangkan isu kesesakan dan risiko jangkitan COVID-19 terhadap PATI yang ditempatkan di Depot Tahanan Imigresen.
- 3. Kerajaan akan menilai pendekatan yang bersesuaian terhadap PATI etnik Rohingya ini menggunakan asas "satu kes ke satu kes" (case to case basis). Walaupun pendekatan Kerajaan pada hari ini kepada pelarian adalah berdasarkan prinsip kemanusiaan, perkara ini perlu diimbangi agar tindakan yang diambil tidak akan menjadi daya penarik kepada kehadiran lebih ramai pelarian etnik Rohingya daripada kem–kem pelarian di Bangladesh (dianggarkan hampir 1 juta orang) dan Rakhine State, Myanmar seterusnya menjadi bebanan kepada negara dan rakyat untuk jangka masa panjang.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DATO' DR. HASAN BIN BAHROM

KAWASAN : TAMPIN

TARIKH : 02 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN NO. 22

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan bilakah jalan pintas antara Felda Bukit Jalor ke Pekan Gemas serta jalan pintas di Pekan Gemas hendak dilaksanakan. Kerana jalan tersebut amat penting kepada kelestarian kehidupan masyarakat setempat dan jalan raya.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, cadangan projek jalan pintas Pekan Gemas telah dihantar oleh Kerajaan Negeri untuk dilaksanakan pada Rancangan Malaysia akan datang. Walau bagaimanapun, cadangan projek tersebut menunjukkan keutamaan yang rendah berdasarkan senarai keutamaan projek yang dihantar oleh Kerajaan Negeri. Kementerian ini akan meneliti semula sekiranya projek ini dimohon untuk Rolling Plan RMKe-12 yang akan datang dan memenuhi keperluan teknikal untuk dibina. Kelulusan projek adalah bergantung kepada Agensi Pusat berdasarkan keutamaan dan kedudukan kewangan Kerajaan.

Manakala bagi projek membina jalan baharu dari Felda Bukit Jalor ke Pekan Gemas adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB).

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN KARUPAIYA A/L MUTUSAMI

KAWASAN : PADANG SERAI

TARIKH : 02 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN NO. 23

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan langkah Kerajaan dalam menaikkan taraf jalan aliran Air Merah-Paya Besar-BKE no laluan K812 dan kod laluan R3. Ini adalah kerana kerapnya berlaku kemalangan dan sebahagian kawasan Jalan Paya Besar tidak mempunyai lampu jalan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jalan Air Merah – Paya Besar – BKE dengan nombor laluan K182 adalah berstatus Jalan Negeri. Oleh yang demikian, pelaksanaan naiktaraf bagi jalan tersebut adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri. Sebarang permohonan atau cadangan untuk naik taraf boleh dimajukan kepada Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Kedah dan seterusnya cadangan akan dinilai untuk kelulusan oleh Kerajaan Negeri.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA: YB. TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR

BIN WAN CHIK [BALIK PULAU]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK [BALIK PULAU] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan mengemukakan strategi dan inisiatif untuk mengembangkan pelancongan "niche" seperti diving, caving, birding, stargazing serta cruise tourism. Adakah Kementerian dapat melaksanakan inisiatif seperti memberi baucar pelancongan domestik seperti yang dilakukan negara jiran seperti Singapura dan Thailand.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) sentiasa berusaha untuk mengembangkan pelancongan "*niche*" bagi menarik lebih ramai pelancong terutamanya pelancong domestik setelah Kerajaan memberi kebenaran untuk pergerakan rentas negeri bermula 10 Jun 2020 yang lalu.
- 2. Antara pendekatan untuk mengetengahkan produk-produk pelancongan "*niche*" adalah:
 - (i) Penganjuran acara tahunan *Dive Start in* Tioman 2020 dengan kerjasama Kerajaan Negeri Pahang, Tourism Pahang, Lembaga Pembangunan Tioman dan beberapa lagi

agensi kerajaan dan swasta di Pulau Tioman pada 8 hingga 11 Oktober 2020 yang lalu. Secara tidak langsung, acara ini turut mempromosikan Pulau Tioman yang mempunyai lebih dari 10 lokasi selam skuba yang boleh diterokai melalui pelbagai aktiviti yang diadakan seperti melawat Taman Laut, mendaki, snorkeling, fun dive dan kelas untuk Open Water Diving dan Advanced Open Water Diving;

- (ii) Bekerjasama dengan Sabah Tourism Board, Persatuan Ejen Pelancongan dan Pengembaraan Malaysia (MATTA) Sabah Chapter dan Persatuan Pelancongan Sabah untuk menghasilkan buku risalah Green Escapades Sabah Baini! Holiday Packages yang mengandungi lebih daripada 50 pakej pelancongan niche seperti diving, stargazing dan caving untuk dipromosikan;
- (iii) mengadakan kerjasama dengan Persatuan Pelancongan Mersing bagi membangunkan pakej Jejak Pulau-Pulau Johor yang turut menawarkan pengalaman untuk *diving* dan snorkeling;
- (iv) merancang bersama Kerajaan Negeri Melaka bagi menghidupkan semula produk sunset cruise di Melaka. Antara lokasi yang dikenal pasti adalah di Pulau Upeh yang terletak di sekitar perairan Selat Melaka yang pernah satu ketika dahulu menjadi tempat pelabuhan Laksamana Cheng Ho dan armadanya;
- (v) bekerjasama rapat dengan agensi-agensi kerajaan dan swasta termasuk Badan-badan Bukan Kerajaan (NGOs) bagi mempromosikan segmen birdwatching melalui penganjuran bersama acara seperti Raptor Watch di Tanjung Tuan, Melaka dan Bird Race di Bukit Fraser, Pahang serta Program Birdwatching di Taman Negara, Pahang serta meneroka tempat-tempat lain yang berpotensi untuk dibangunkan produk birdwatching;

- (vi) membantu mempromosikan Pakej *Birdwatching* yang telah dibangunkan oleh Jabatan Taman-Taman Negara Negeri Johor seperti aktiviti di sekitar kawasan Tanjung Piai dan Taman Negara Selai, Kampung Peta dan Gunung Ledang; dan
- (vii) Menyebarkan maklumat mengenai produk pelancongan di negeri-negeri termasuk produk "niche" kepada pelancong melalui Pejabat - Pejabat Tourism Malaysia Wilayah dan 15 buah Pusat Penerangan Pelancongan di seluruh Malaysia serta melalui laman web dan laman media sosial seperti Instagram, Facebook dan Twitter milik Tourism Malaysia.
- 3. Selain daripada itu, antara inisiatif-inisiatif yang turut dirancang termasuklah:
 - (i) insentif dan diskaun bagi penjualan pakej pelancongan minat khas seperti selam skuba, pelancongan eko dan pelancongan agro melalui kerjasama dengan Persatuanpersatuan dan produk pelancongan;
 - (ii) lawatan media dan agensi pelancongan (familiarisation trip) secara berkala khusus ke destinasi pelancongan minat khas misalnya ke Bukit Fraser untuk aktiviti birding, Taman negara Gunung Mulu untuk segmen caving dan Pulau Sipadan untuk selam scuba; dan
 - (iii) seminar dan bengkel pembangunan pakej minat khas seperti *caving*, selam skuba dan *4wheel drive 4X4 off road* secara berperingkat.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DR. KELVIN YII LEE WUEN

[BANDAR KUCHING]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB DR. KELVIN YII LEE WUEN [BANDAR KUCHING] minta PERDANA MENTERI menyatakan hasrat Kerajaan dalam Seksyen 309 Kanun Keseksaan untuk "Decriminalise Attempted Suicide" untuk menangani isu peningkatan jumlah cubaan membunuh diri di seluruh Malaysia.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan melalui Jabatan Peguam Negara mengambil inisiatif untuk mengkaji undang-undang berkenaan dengan kesalahan persubahatan dan percubaan membunuh diri di Malaysia. Ini kerana berdasarkan statistik sehingga 2015, insiden percubaan membunuh diri semakin meningkat dan meliputi pelbagai peringkat umur. Percubaan membunuh diri berlaku disebabkan oleh pelbagai faktor. Oleh yang demikian, pendekatan yang lebih holistik perlu diambil untuk mengekang perbuatan tersebut.
- 2. Kajian ini meliputi dua bahagian, dimana bahagian pertama kajian ini ditumpukan kepada kesalahan percubaan membunuh diri di bawah seksyen 309 Kanun Keseksaan. Manakala bahagian kedua kajian ditumpukan kepada kesalahan persubahatan membunuh diri di bawah seksyen 305 dan 306 Kanun Keseksaan. Pada masa kini, bahagian pertama kajian ini sedang dalam peringkat rundingan dengan pihak yang berkepentingan.
- 3. Jabatan Peguam Negara juga sedang menimbangkan cadangan daripada pihak berkepentingan untuk mengeluarkan percubaan membunuh diri daripada sistem keadilan jenayah dan memasukkan orang yang membuat percubaan membunuh diri ke dalam sistem rawatan kesihatan bagi mendapatkan rawatan yang sewajarnya. Kajian juga turut melihat perbandingan peruntukan undang-undang mengenai percubaan untuk membunuh diri di United Kingdom, New Zealand, India dan Singapura.

PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KE-14 DEWAN RAKYAT

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN YAMANI HAFEZ BIN MUSA [SIPITANG]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN YAMANI HAFEZ BIN MUSA [SIPITANG] minta PERDANA MENTERI menyatakan perkembangan terkini cadangan atau rekomendasi Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 yang ditubuhkan bulan September lepas, selaras usaha bagi memberikan jaminan soal kedaulatan wilayah Sabah dan Sarawak.

JAWAPAN

YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUS JOHNITY ONGKILI MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (Majlis Khas MA63). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibu, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.

- 2. Kerajaan pada masa kini sedang memuktamadkan struktur dan komposisi Majlis Khas MA63. Pada dasarnya, Majlis Khas MA63 akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dan turut dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak serta beberapa orang Menteri Persekutuan yang berkaitan. Majlis Khas ini dijangka akan bersidang buat kali yang pertama pada bulan November ini bagi membincangkan serta membuat ketetapan berhubung perkara-perkara yang penting dan perlu dipercepatkan diselesaikan. Selain itu, Majlis Khas juga akan meneliti isu-isu yang berbangkit berhubung pelaksanaan keputusan-keputusan di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu bagi memastikan perkara-perkara yang boleh diselesaikan atau dengan izin, "low hanging fruit" dilaksanakan dengan segera. Ini menunjukkan keikhlasan Kerajaan Persekutuan dalam menjamin hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak dilaksanakan selaras dengan hak-hak yang dijamin di bawah undang-undang dan perlembagaan negara. Majlis Khas ini akan diurusetiakan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, (BHESS), Jabatan Perdana Menteri bertanggungjawab yang memastikan isu-isu yang berkaitan dengan MA63 dapat diselesaikan dan dilaksanakan dengan telus dan berkesan.
- 3. Dalam hal ini, Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (**BHESS**) akan memantau rapi pelaksanaan keputusan-keputusan yang telah dicapai di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu oleh jawatankuasa kerja-jawatankuasa kerja yang telah ditubuhkan di peringkat Kementerian/Agensi Persekutuan yang terlibat dalam proses semakan pelaksanaan MA63 sebelum ini. Setiap kementerian/agensi terlibat akan mengemukakan pelaporan secara berkala kepada BHESS dan pelaporan ini akan dibentangkan di peringkat Majlis Khas MA63.
- 4. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB PUAN RUSNAH BINTI ALUAI

[TANGGA BATU]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN NO.

Puan Rusnah binti Aluai [Tangga Batu] minta PERDANA MENTERI menyatakan sejauh manakah status pelaksanaan pendaftaran pengundi secara automatik bagi warganegara berusia 18 tahun dan program pendidikan pengundi yang sedang dijalankan.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya 1. (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan umur kelayakan dan pendaftaran pemilih pengundi 18 tahun secara automatik berdasarkan kepada pindaan Perkara 119(4) Perlembagaan Persekutuan yang telah diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas. Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR adalah meliputi penyediaan pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan, penyediaan standard operating procedures (SOP) dan penyediaan sistem dan infrastruktur bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.

2. Bagi maksud membantu SPR dalam menyediakan SOP pelaksanaan pendaftaran pemilih secara automatik ini, SPR telah mengadakan beberapa sesi libat urus bersama beberapa jabatan/agensi Kerajaan seperti Unit Pemodenan Tadbiran Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Menteri; Kementerian Dalam Negeri; Jabatan Pendaftaran Negara (JPN); Jabatan Penjara Malaysia; Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah; Kementerian Kesihatan Malaysia; Angkatan Tentera Malaysia; dan Polis DiRaja Malaysia.

- 3. SPR juga telah mengadakan beberapa sesi libat urus seperti berikut:
 - (i) Sesi Libat Urus Bersama Parti-Parti Politik Dari Blok Kerajaan Dan Blok Pembangkang (Bipartisan) Berhubung Pelaksanaan Umur Pengundi dan Calon 18 Tahun serta Pendaftaran Pemilih Secara Automatik pada 3 Oktober 2019;
 - (ii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sarawak pada 26 November 2019; dan
 - (iii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sabah pada 3 Disember 2019.
- 4. Melalui penganjuran sesi-sesi libat urus tersebut, SPR telah memberi penerangan mengenai perancangan pelaksanaan pindaan undang-undang yang telah diluluskan serta mendapatkan maklum balas dan pandangan daripada semua pihak.
- 5. Di samping itu, SPR juga sedang bekerjasama dengan JPN melalui Jawatankuasa *Taskforce* SPR dan JPN dalam persiapan melaksanakan pendaftaran pemilih secara automatik dan urusan-urusan lain yang berkaitan. SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan oleh SPR akan dapat disiapkan dalam tempoh 18 hingga 24 bulan dari tarikh kelulusan pindaan oleh Dewan Negara pada 25 Julai 2019. Sehubungan itu, jangkaan tarikh pelaksanaan tersebut adalah selewat-lewatnya pada bulan Julai 2021.

- 6. Dari segi program Pendidikan pengundi pula, SPR melalui Akademi Pilihan Raya (APR) telah melaksanakan Program Pendidikan Pengundi (Voter Education) sejak tahun 2017 bagi mendekati warganegara khususnya warga belia. Program ini bertujuan untuk memberi kefahaman terhadap proses pilihan raya yang dijalankan di Malaysia di samping menjawab isu-isu yang sering dibangkitkan semasa pillihan raya. Dengan kesedaran dan kefahaman tentang proses demokrasi dan pilihan raya, maka diharapkan mereka akan berminat untuk mendaftar sebagai pemilih dan keluar mengundi semasa pilihan raya.
- 7. Pada tahun 2017, sebanyak 102 program pendidikan pengundi telah berjaya diadakan dengan penyertaan seramai **31**,355 peserta. Pada tahun 2018, sebanyak 126 program telah berjaya diadakan dengan penyertaan seramai 27,585 peserta termasuk 4,563 peserta daripada 25 buah MRSM seluruh negara. Manakala pada tahun 2019, SPR telah menganjurkan sebanyak 284 program dengan penyertaan seramai 95,368 peserta termasuk 29,991 peserta dari 133 sekolah rendah, menengah dan MRSM seluruh negara.
- 8. Pada tahun 2020, program ini telah diperluaskan lagi di mana SPR telah menjalinkan kerjasama strategik bersama Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) bagi pelaksanaan Program Pendidikan Pengundi (Sekolah Menengah dan Rendah) di seluruh negara. Walau bagaimanapun, Semua Program Pendidikan Pengundi tahun 2020 terpaksa ditangguhkan pelaksanaannya berikutan Perintah Kawalan Pergerakan yang diumumkan oleh Kerajaan bagi mengekang penularan pandemik Covid-19 yang melanda seluruh dunia.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN LIM LIP ENG [KEPONG]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilakah kerajaan akan melaksanakan usia kelayakan mengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya 1. (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan umur kelayakan 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara pengundi pindaan 119(4) berdasarkan kepada Perkara Perlembagaan Persekutuan yang telah diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas. Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR adalah meliputi penyediaan pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan, penyediaan standard operating procedures (SOP) dan penyediaan sistem dan infrastruktur bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.
- 2. Bagi maksud membantu SPR dalam menyediakan SOP pelaksanaan pendaftaran pemilih secara automatik ini, SPR telah

mengadakan **beberapa sesi libat urus** bersama beberapa jabatan/agensi Kerajaan seperti Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri; Kementerian Dalam Negeri; Jabatan Pendaftaran Negara (JPN); Jabatan Penjara Malaysia; Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah; Kementerian Kesihatan Malaysia; Angkatan Tentera Malaysia; dan Polis DiRaja Malaysia.

- 3. SPR juga telah mengadakan beberapa sesi libat urus seperti berikut:
 - (i) Sesi Libat Urus Bersama Parti-Parti Politik Dari Blok Kerajaan Dan Blok Pembangkang (Bipartisan) Berhubung Pelaksanaan Umur Pengundi dan Calon 18 Tahun serta Pendaftaran Pemilih Secara Automatik pada 3 Oktober 2019;
 - (ii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sarawak pada 26 November 2019; dan
 - (iii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sabah pada 3 Disember 2019.
- 4. Melalui penganjuran sesi-sesi libat urus tersebut, SPR telah memberi penerangan mengenai perancangan pelaksanaan pindaan undang-undang yang telah diluluskan serta mendapatkan maklum balas dan pandangan daripada semua pihak.
- 5. Di samping itu, SPR juga sedang bekerjasama dengan JPN melalui Jawatankuasa *Taskforce* SPR dan JPN dalam persiapan melaksanakan pendaftaran pemilih secara automatik dan urusan-urusan lain yang berkaitan. SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan oleh SPR akan dapat disiapkan dalam tempoh 18 hingga 24 bulan dari tarikh kelulusan pindaan oleh Dewan Negara pada 25 Julai 2019. Sehubungan itu, jangkaan tarikh pelaksanaan tersebut adalah selewat-lewatnya pada bulan Julai 2021.

SOALAN NO: 29

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM

[SUNGAI SIPUT]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM [SUNGAI SIPUT] minta MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT menyatakan status pengumuman cadangan menaikan bantuan bulanan JKM yang sekarang RM300 kepada mereka yang layak dinaikkan RM1,000.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Pada 30 Ogos 2020, YAB Perdana Menteri Malaysia telah mengumumkan cadangan kenaikan kadar bantuan daripada RM200 hingga RM300 kepada maksimum RM1,000 dengan tujuan untuk memenuhi keperluan asas (*basic needs*) dan meringankan beban penerima bantuan.

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) bersama Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) telah mengadakan beberapa siri perbincangan dan sesi libat urus bersama pihak Kementerian Kewangan berkaitan dengan cadangan YAB Perdana Menteri Malaysia bagi kenaikan kadar bantuan. Sehubungan itu, KPWKM telah mengemukakan cadangan kenaikan kadar bantuan JKM dalam Dasar Bajet Kementerian bagi tahun 2021 untuk perhatian dan pertimbangan Kementerian Kewangan.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION BIN

ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah bayaran royalti minyak dan gas yang diterima Kerajaan Sabah, Sarawak, Kelantan dan Terengganu untuk tahun bermula 2008 sehingga 2020.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, jumlah bayaran hasil petroleum yang dibayar kepada negeri Sabah, Sarawak, Terengganu dan Kelantan dari tahun 2008 hingga 2020 berjumlah RM61.32 bilion.
- 2. Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS) membuat bayaran tunai hasil petroleum sebanyak 5% secara terus kepada Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak masing-masing. Bagi Kerajaan Negeri Kelantan dan Terengganu pula, PETRONAS menyalurkan bayaran kepada Kementerian Kewangan Malaysia (MOF) yang seterusnya membuat bayaran kepada kedua-dua negeri tersebut.
- 3. Jumlah yang disalurkan bagi bayaran tunai hasil petroleum kepada negeri Sarawak dan Sabah serta bayaran khas petroleum kepada Terengganu dan Kelantan bagi tempoh 2008 hingga bulan Ogos 2020 adalah seperti berikut
 - (i) Sarawak sebanyak RM25.3 bilion;
 - (ii) Sabah sebanyak RM13.2 bilion;
 - (iii) Terengganu sebanyak RM22.4 bilion; dan
 - (iv) Kelantan sebanyak RM418.9 juta.

SOALAN NO: 31

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN SU KEONG SIONG [KAMPAR]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN SU KEONG SIONG KAMPAR Γ 1 minta MENTERI DAN **PEMBANGUNAN** WANITA. KELUARGA **MASYARAKAT** menyatakan segala usaha Kementerian untuk membela nasib ibu-ibu tunggal yang menghadapi masalah kemelut tuntutan nafkah daripada bekas suami yang gagal menunaikan Perintah Mahkamah. Nyatakan kriteria kelayakan dan had umur untuk ibu-ibu tunggal memohon bantuan kebajikan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berhubung dengan permasalahan tuntutan nafkah, perkara ini adalah di bawah bidang kuasa pihak Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia (PKPMP).

Mahkamah Tinggi Sivil selaku pihak yang mengadili kes berkaitan perceraian di bawah Akta Membaharui Undang-undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 [Akta 164] yang melibatkan pasangan bukan Islam, berperanan mendengar permohonan pelaksanaan yang difailkan oleh mana-mana pihak tetapi tidak mempunyai obligasi untuk memantau pelaksanaan perintah mahkamah selepas kes diputuskan.

Sebarang ketidakpatuhan terhadap perintah mahkamah, pihak yang terkesan boleh mengambil prosiding penghinaan mahkamah (contempt of court). Perintah nafkah boleh diubah/ditambah (vary) oleh mahkamah atas permohonan pihak-pihak bagi menambahkan keberkesanannya. Sebagai contoh, perintah pemotongan gaji oleh majikan suami bagi pembayaran nafkah anak.

Tuan Yang di-Pertua,

Berhubung permohonan bantuan kebajikan bagi ibu tunggal, melalui inisiatif Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) yang diumumkan pada 5 Jun 2020 yang lalu, Jabatan Pembangunan Wanita (JPW) telah dipertanggungjawabkan untuk menyalurkan Bantuan Khas Ibu Tunggal (BKIT) secara *one-off* berjumlah RM300 seorang kepada 150,000 orang ibu tunggal yang layak di seluruh negara. Tarikh akhir untuk mengemukakan permohonan adalah pada 31 Oktober 2020. Kriteria pemohon BKIT yang layak untuk dipertimbangkan adalah seperti berikut:

- i. Balu/janda; atau
- ii. Berkahwin tetapi suami sakit terlantar; atau
- iii. Pernah berkahwin dan tidak mempunyai sijil perkahwinan yang didaftarkan; atau
- iv. Ibu tunggal yang mempunyai tanggungan; atau
- v. Tidak pernah berkahwin tetapi mempunyai anak tidak sah taraf/anak angkat: atau
- vi. Ditinggal suami (Ibu tinggal) (suami tidak dapat dikesan/suami di penjara/di pusat pemulihan/ pusat tahanan); atau
- vii. Ibu tunggal yang diisytiharkan bankrap/di penjara; dan
- viii. Ibu tunggal yang terkesan dengan pandemik COVID-19

Untuk makluman Yang Berhormat juga, tiada had umur ditetapkan bagi permohonan BKIT.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : YB PUAN JUNE LEOW HSIAD HUI

[HULU SELANGOR]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB PUAN JUNE LEOW HSIAD HUI [HULU SELANGOR] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan sejauh manakah Skim Pembiayaan Pelancongan PENJANA bernilai RM1 bilion mencetuskan transformasi PKS dalam sektor pelancongan agar terus berdaya saing dalam era norma baharu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Sepertimana yang telah diumumkan, program Pembiayaan Sektor Pelancongan PENJANA atau PTF berjumlah RM1bilion ini menyediakan pembiayaan sehingga RM300,000 untuk Perniagaan Kecil Sederhana (PKS) dan sehingga RM75,000 untuk perusahaan mikro dalam sektor teras pelancongan dan sektor berkaitan pelancongan dengan kadar faedah yang rendah serta tempoh pembiayaan sehingga tujuh (7) tahun.
- 2. PTF disasar untuk membantu PKS dan perusahaan mikro di dalam sektor pelancongan mengekalkan kemampuan mereka dan membantu mereka melakukan pelaburan yang diperlukan untuk menyesuaikan diri dan kekal berdaya maju di pada waktu yang sukar ini akibat penularan wabak COVID-19.
- 3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan data Bank sehingga yang dikeluarkan oleh Negara Malaysia (BNM), 14 Oktober 2020, sejumlah 397 permohonan Pembiayaan Sektor Pelancongan PENJANA atau PTF telah diterima. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 148 permohonan telah diluluskan dengan keseluruhan pembiayaan berjumlah RM28.8 juta.
- 4. Secara keseluruhan, majoriti pemohon yang diluluskan adalah:
 - (a) agensi dan pengusaha pelancongan (sebanyak 55%);
 - (b) restoran dan hotel (sebanyak 27%);
 - (c) perniagaan pertukaran wang (sebanyak 5%);
 - (d) pengangkutan untuk pelancong (sebanyak 5%); dan
 - (e) lain-lain termasuklah perniagaan runcit termasuk membabitkan industri kraf, aktiviti rekreasi, ekosistem mesyuarat, insentif, persidangan dan pameran (MICE) serta pelancongan perubatan (mewakili 8% daripada jumlah permohonan yang diluluskan).

- 5. Berdasarkan makluman yang diterima daripada institusi-institusi kewangan yang terlibat dengan program PTF ini, antara sebab permohonan yang tidak berjaya adalah kerana ketidakupayaan pemohon untuk memenuhi keperluan yang ditetapkan oleh bank dan/atau Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan. Sebagai contoh, nilai bersih syarikat yang negatif, rancangan perniagaan yang kurang memuaskan, Nisbah Khidmat Hutang (debt service ratio) yang rendah dan pemohon berhadapan dengan kes mahkamah yang masih dalam perbicaraan.
- 6. Bagi memastikan inisiatif Kerajaan ini dimanfaatkan sepenuhnya kepada golongan yang disasarkan, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) dari masa ke semasa giat berinteraksi dengan pemain industri pelancongan dan kebudayaan tempatan untuk mendapatkan juga maklum balas dan penerimaan mengenai PTF ini dari sudut pandangan pihak mereka, termasuklah kesedaran atau pengetahuan mereka mengenai ketersediaan PTF ini, kriteria-kriteria yang diperlukan dan cabaran-cabaran yang dihadapi oleh mereka.
- 7. Pada masa yang sama, maklum balas yang diterima juga akan dikongsi dengan agensi-agensi berkaitan seperti BNM dan institusi-institusi kewangan yang terlibat untuk menilai dan menambahbaik inisiatif ini, sekiranya perlu.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : YB TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA] minta PERDANA MENTERI menyatakan :-

- a) penjelasan mengenai kes judi online Macau Scam yang diserbu oleh SPRM pada bulan Oktober, dimana 20 individu termasuk 8 pegawai polis ditahan; dan
- b) apakah tindakan yang telah diambil terhadap kumpulan sindiket negeri-negeri lain, khususnya yang juga berleluasa di Melaka.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) dengan kerjasama Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) telah menahan beberapa individu yang dikatakan terlibat dalam membantu sindiket Macau Scam. SPRM juga sedang menyiasat wang yang diperolehi melalui sindiket ini yang mana kemudiannya wang tersebut melalui proses penggubahan wang haram (*money laundering*) di beberapa tempat yang melibatkan pelbagai sektor perniagaan di Malaysia. Selain itu, SPRM juga menyiasat penguatkuasa-penguatkuasa yang dikatakan terlibat dalam melindungi Macau Scam. Siasatan kes ini bukan sahaja dijalankan oleh SPRM malah turut dijalankan oleh pihak PDRM.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA: YB TUAN RAMKARPAL SINGH

A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta PERDANA MENTERI menyatakan berapa kes sabitan hukuman mati yang telah diketepikan pada peringkat rayuan di Mahkamah Rayuan dan Mahkamah Persekutuan bagi 2000 - 2020 mengikut jenis kesalahan dan jantina dan sama ada Kerajaan mempunyai rancangan untuk mewujudkan Sistem Sokongan Mangsa (Victim Support System) untuk menyokong keluarga yang kehilangan orang kesayangan akibat kes bunuh dari segi bantuan guaman dan kebajikan.

<u>JAWAPAN</u>: YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, statistik kes sabitan dan hukuman mati yang telah diketepikan oleh Mahkamah Persekutuan dan Mahkamah Rayuan bagi tahun 2000 - 2020 adalah seperti berikut:

MAHKAMAH PERSEKUTUAN

BIL.	JENIS KESALAHAN	BILANGAN KES
1.	Seksyen 302 Kanun Keseksaan	141
2.	Seksyen 39B Akta Dadah	351
	Berbahaya 1952	
3.	Akta Culik 1961	20
4.	Akta Senjata Api (Penalti Lebih	3
	Berat) 1971	
	JUMLAH	515

Daripada jumlah keseluruhan 515 kes yang diketepikan sabitan hukuman mati tersebut, jumlah tertuduh mengikut jantina adalah seramai 465 lelaki dan 50 perempuan.

MAHKAMAH RAYUAN

BIL.	JENIS KESALAHAN		BILANGAN KES
1.	Seksyen 302 Kanun Keseksaan		65
2.	Seksyen 39B Akta D	adah	282
	Berbahaya 1952		
	JUMLAH	347	

Daripada jumlah keseluruhan 347 kes yang diketepikan sabitan hukuman mati tersebut, jumlah tertuduh mengikut jantina adalah seramai 331 lelaki dan 16 perempuan.

Dari segi bantuan guaman, Kerajaan melalui Jabatan Bantuan Guaman (JBG), memaklumkan bahawa setakat ini JBG tiada rancangan untuk mewujudkan Sistem Sokongan Mangsa (*Victim Support System*) untuk menyokong keluarga yang kehilangan orang kesayangan akibat kes bunuh dari segi bantuan guaman dan kebajikan.

Walau bagaimanapun, keluarga mangsa boleh merujuk ke JBG untuk mendapatkan khidmat nasihat dan bantuan guaman berdasarkan bidang kuasa sebagaimana yang diperuntukkan dalam Akta Bantuan Guaman 1971 [*Akta 26*]. Sekiranya terdapat kes di luar bidang kuasa dan kepentingan keadilan mewajarkan, kelulusan Menteri boleh dimohon oleh JBG bagi kes yang bermerit.

PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KE-14 DEWAN RAKYAT

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM

[PASIR GUDANG]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta PERDANA MENTERI menyatakan apakah usaha-usaha yang telah diambil oleh Kerajaan Persekutuan untuk menunaikan segala janji yang termeterai di dalam Perjanjian Malaysia tahun 1963 demi menghormati kepentingan dan hak Sabah dan Sarawak.

<u>JAWAPAN</u>

YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUS JOHNITY ONGKILI MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (Majlis Khas MA63). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibu, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah

selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.

- 2. Kerajaan pada masa kini sedang memuktamadkan struktur dan komposisi Majlis Khas MA63. Pada dasarnya, Majlis Khas MA63 akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dan turut dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak serta beberapa orang Menteri Persekutuan yang berkaitan. Majlis Khas ini dijangka akan bersidang buat kali yang pertama pada bulan November ini bagi membincangkan serta membuat ketetapan berhubung perkara-perkara yang penting dan perlu dipercepatkan diselesaikan. Selain itu, Majlis Khas juga akan meneliti isu-isu yang berbangkit berhubung pelaksanaan keputusan-keputusan di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu bagi memastikan perkara-perkara yang boleh diselesaikan atau dengan izin, "low hanging fruit" dilaksanakan dengan segera. Ini menunjukkan keikhlasan Kerajaan Persekutuan dalam menjamin hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak dilaksanakan selaras dengan hak-hak yang dijamin di bawah undang-undang dan perlembagaan negara. Majlis Khas ini akan diurusetiakan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (BHESS), yang bertanggungjawab memastikan isu-isu yang berkaitan dengan MA63 dapat diselesaikan dan dilaksanakan dengan telus dan berkesan.
- 3. Dalam hal ini, Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (BHESS) akan memantau rapi pelaksanaan keputusan-keputusan yang telah dicapai di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu oleh jawatankuasa kerja-jawatankuasa kerja yang telah ditubuhkan di peringkat Kementerian/Agensi Persekutuan yang terlibat dalam proses semakan pelaksanaan MA63 sebelum ini. Setiap kementerian/agensi terlibat akan mengemukakan pelaporan secara berkala kepada BHESS dan pelaporan ini akan dibentangkan di peringkat Majlis Khas MA63.
- 4. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA : YB TENGKU ZULPURI BIN RAJA PUJI [RAUB]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB TENGKU ZULPURI BIN RAJA PUJI [RAUB] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan semenjak Mac 2020 hingga kini, negeri Pahang kehilangan pelancong kira-kira 1 juta orang, apakah langkah Kementerian yang perlu diambil untuk mempergiatkan sub sektor pelancongan di negeri Pahang khasnya dan di seluruh Malaysia amnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Susulan pembukaan semula ekonomi bermula 10 Jun 2020 yang lalu, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) telah mengambil beberapa langkah untuk terus merancakkan semula pelancongan domestik dan pada masa yang sama membudayakan pematuhan kepada operasi standard atau SOP-SOP yang telah ditetapkan.
- 2. Kerajaan telah melancarkan beberapa pakej rangsangan ekonomi (PRE) seperti PRIHATIN, PRIHATIN PKS TAMBAHAN dan PENJANA bagi membantu penggiat industri dan seterusnya memulihkan industri pelancongan. Antara inisiatif yang boleh membantu sektor pelancongan tempatan adalah:

- (i) Skim Pembiayaan Pelancongan PENJANA atau PTF untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) dan Perusahaan Mikro sektor pelancongan. Pejabat MOTAC Negeri di seluruh negara telah dan terus mengadakan sesi libat urus dengan penggiat industri untuk menghebahkan peluang pembiayaan ini. Sesisesi tersebut turut dijadikan platform untuk mendapatkan maklum balas daripada pengusaha terlibat yang berkenaan impak penularan pandemik COVID-19 kepada pemain industri pelancongan tempatan dan cadangan-cadangan penyelesaiannya;
- (ii) pengecualian cukai pelancongan sepenuhnya bagi tempoh mulai 1 Julai 2020 hingga 30 Jun 2021;
- (iii) pengecualian cukai perkhidmatan ke atas perkhidmatan penginapan mulai 1 September 2020 hingga 30 Jun 2021;
- (iv) lanjutan Program Subsidi Upah (PSU);
- (v) inisiatif bantuan PKS seperti Skim Pembiayaan PKS PENJANA dan Geran Padanan Pendigitalan PKS;
- (vi) potongan cukai untuk perbelanjaan berkaitan COVID-19 seperti pembelian PPE/ pengimbas suhu dan kos ujian saringan; dan
- (vii) lanjutan penawaran penangguhan atau moratorium bayaran pinjaman bersasar.
- 3. Pada masa yang sama, MOTAC giat meneliti pelbagai cara kreatif untuk membantu industri pelancongan negara bangkit semula. Cadangan-cadangan seperti bantuan bersasar dalam bentuk rebat/diskaun atau subsidi pakej pelancongan melalui platform dalam talian, serta kerjasama dengan persatuan pelancongan tempatan, taman tema, persatuan Homestay dan membeli belah bagi menawarkan pakej pelancongan yang menarik kepada rakyat diteliti dan diperhalusi pelan pelaksanaannya apabila tiba masa yang sesuai.

4. Di samping itu, MOTAC komited untuk terus melaksanakan inisiatifinisiatif sedia ada khusus oleh Kementerian seperti:

- (i) menawarkan kursus *Domestic Tourism Vibes* secara dalam talian dengan kerjasama Persatuan Institut-institut Latihan Pelancongan Malaysia (ATTIM) dan *Malaysian Tourist Guide Council* (MTGC). Sehingga 31 Oktober 2020, seramai 270 orang pemandu pelancong di Pahang telah mengikuti kursus tersebut;
- (ii) pengecualian bayaran fi lesen bagi pengusahapengusaha pelancongan dan pemandu pelancong sehingga 31 Disember 2020;
- (iii) pemberian diskaun pembayaran kompaun sebanyak 40% kepada semua pengusaha pelancongan dan pemandu pelancong berlesen yang layak;
- (iv) pelanjutan tempoh bayaran kompaun sehingga 31 Disember 2020 bagi semua kompaun yang dikeluarkan kepada syarikat atau pemandu pelancong berlesen;
- (v) membangun dan menyediakan platform e-Kraf Bazaar dan GoGallery untuk pengusaha seni dan kraf menjalankan aktiviti promosi dan jualan produk secara dalam talian. Sehingga 30 September 2020, platform ini telah memanfaatkan lebih 90 orang pengusaha seni dan kraf tempatan negeri Pahang dengan nilai jualan melebihi RM150,000;
- (vi) pelancaran *mobile apps CraftOnTheGo* pada 1 April 2020 untuk meningkatkan kebolehcapaian maklumat mengenai usahawan kraf di seluruh Malaysia;
- (vii) pelancaran platform *MyCraftShoppe* dalam bentuk *e-marketplace* bermula April 2020 untuk memasarkan produk kraf dan perkhidmatan secara atas talian; dan

- (viii) pelancaran Kempen "Meet In Malaysia" pada 24 Julai 2020 bagi menggalakkan penganjuran MICE secara hibrid iaitu secara fizikal dan dalam talian serentak di Malaysia.
- 5. Pada masa yang sama, Pelan Ekopelancongan Kebangsaan (NEP) 2016-2025 telah mengenalpasti pelbagai produk ekopelancongan di Pahang yang boleh dibangun dan dipromosikan secara bersepadu seperti Taman Rimba Kenong, Gua Bama, Jeram Besu, Taman Rekreasi Lata Jarum, Fraser Hill, Bilut Adventure Park, Bukit Tinggi Botanical Garden dan Air Terjun Chamang.
- 6. MOTAC menerusi Tourism Malaysia juga telah melaksanakan pelbagai inisitif untuk mempromosikan negeri Pahang seperti:
 - (i) menerbitkan pelbagai risalah seperti risalah minat khas (segmen *niche*) *Marine & National Parks of Malaysia* dan booklet *Truly East Coast of Malaysia Packages 2020*;
 - (ii) meneruskan Promosi Kempen Pelancongan Domestik Cuti-Cuti Malaysia yang mempromosikan produk-produk pelancongan negeri Pahang; dan
 - (iii) menyebarkan maklumat dan khidmat nasihat mengenai produkproduk pelancongan di negeri Pahang menerusi Pejabat Tourism Malaysia Wilayah dan Pusat Penerangan Pelancongan (Tourist Information Center) serta media sosial.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN SANISVARA NETHAJI

RAYER A/L RAJAJI [JELUTONG]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN SANISVARA NETHAJI RAYER A/L RAJAJI [JELUTONG] minta PERDANA MENTERI menyatakan bilakah Kerajaan bercadang untuk memulakan kerja-kerja menaik taraf di bangunan lama Mahkamah Tinggi Pulau Pinang yang tidak digunakan sejak 2016.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bangunan Mahkamah Tinggi Pulau Pinang yang menempatkan lima (5) buah bilik Bicara Mahkamah Tinggi merupakan bangunan warisan yang telah dibina pada tahun 1903. Keadaan bangunan adalah terlalu uzur, mempunyai kerosakan pada struktur bumbung yang berlaku pada sistem kekuda bumbung dan kesan serangan anai-anai di setiap anggota struktur kayu bangunan. Bangunan ini juga tidak mencapai piawaian keselamatan minimum kerana sistem penyaman udara dan sistem pendawaian elektrik sering rosak dan bocor sehingga menimbulkan isu keselamatan ke atas pengguna. Sehubungan itu, bangunan ini telah mula dikosongkan pada **3 September 2018** atas arahan YAA Ketua Hakim Negara.
- 2. Susulan daripada keadaan bangunan yang memerlukan kerja-kerja pembaikan dan pemuliharaan semula bangunan, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri telah meluluskan pelaksanaan Projek Menaik Taraf dan Pemuliharaan Bangunan Mahkamah Tinggi Pulau Pinang dengan kos sebanyak RM24.7 juta di bawah Peruntukan Pembangunan untuk dilaksanakan di bawah Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU), Jabatan Perdana Menteri. BHEUU telah melantik Jabatan Kerja Raya Malaysia sebagai Agensi Pelaksana Projek dan projek ini telah dimulakan secara berfasa mulai tahun 2020 dan dijangka siap dalam tempoh dua hingga tiga tahun.
- 3. Memandangkan ia merupakan suatu tapak warisan, pelaksanaan projek ini perlu dibuat dengan perancangan yang teliti dan teratur, di mana segala kerja-kerja pengubahsuaian dan pembaikan hendaklah mengikut prosedur yang ditetapkan bagi pemuliharaan bangunan warisan yang tertakluk kepada kelulusan Pesuruhjaya Warisan di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005 [Akta 645] dan pihak berkuasa tempatan. Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI] minta PERDANA MENTERI menyatakan status terkini siasatan kes pelanggaran SOP kuarantin COVID-19 oleh Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi pada 7 Julai lalu sejurus selepas pulang daripada lawatan ke Turki.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Peguam Negara telah membuat kenyataan media bertarikh 21 Oktober 2020, menjelaskan mengenai tindakan yang diambil berhubung dengan kes YB Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi. Dimana siasatan mengenai aduan yang dibuat terhadap YB Menteri di bawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342] telah selesai dijalankan oleh pihak PDRM dan kertas siasatan telah dikemukakan kepada Jabatan Peguam Negara pada 1 Oktober 2020.
- 2. Seterusnya hasil penelitian Jabatan Peguam Negara dari sudut keterangan mendapati bahawa YB Menteri tidak pernah diserahkan dengan Borang 14b seperti yang diperuntukkan dalam Garis Panduan Kementerian Kesihatan Malaysia yang mengandungi perintah pemerhatian atau pengawasan di bawah subseksyen 15(1) Akta 342 supaya YB Menteri menjalani kuarantin.
- 3. Berdasarkan keterangan tersebut, Peguam Negara memutuskan untuk tidak mengemukakan sebarang pertuduhan terhadap YB Menteri memandangkan tiada keterangan yang kukuh untuk mengasaskan suatu pertuduhan di bawah Akta 342 atau perundangan subsidiari yang dibuat di bawahnya. Keputusan Peguam Negara adalah selaras dengan Fasal (3) Perkara 145 Perlembagaan Persekutuan yang memperuntukkan bahawa keputusan untuk memulakan, menjalankan, atau memberhentikan apa-apa prosiding bagi sesuatu kesalahan merupakan budi bicara Pendakwa Raya.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA: TUAN MA'MUN BIN SULAIMAN (KALABAKAN)

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

TUAN MA'MUN BIN SULAIMAN (KALABAKAN) minta MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA menyatakan tahap pematuhan dan pengawasan kuota barang-barang keperluan asas bersubsidi berjaya disalurkan kepada peruncit-peruncit di seluruh Pulau Sebatik, Tawau. Masih terdapat keluhan-keluhan pengguna akhir tentang kekurangan barangan keperluan asas tersedia untuk dibeli di kedai-kedai sedia ada. Menjadi kebimbangan ketirisan masih berleluasa dan berlaku melalui aktiviti penyeludupan ke negara jiran.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

Kementerian sentiasa memantau pengedaran barang kawalan seperti gula, minyak masak dan tepung gandum (GMT), gas petroleum cecair (LPG), Petrol RON 95 dan Diesel di Pulau Sebatik. Pengedaran dibuat melalui 3 pemborong dengan jumlah sebanyak 7.057 tan sebulan bagi gula, minyak masak sebanyak 5.06 tan sebulan dan tepung gandum sebanyak 5.06 tan sebulan. Manakala pengedaran bekalan petrol RON95 dan diesel dibuat oleh Bahagian Harga Barang Negara (BHBN) melalui Program Penyeragaman Harga. Bekalan LPG diedarkan kepada penduduk Pulau Sebatik dengan bekerjasama dengan Majlis Pengurusan Komuniti Kampung (MPKK) dan tidak melalui peruncit.

Walaupun pelbagai usaha dilakukan oleh Kementerian bagi memastikan barang kawalan sampai ke pengguna, namun dipercayai aktiviti penyelewengan dan ketirisan LPG bersubsidi ini masih berlaku. Antara faktor-faktor yang mendorong kepada berlakunya ketirisan LPG adalah perkongsian bersama pulau tanpa tembok pemisah yang kukuh dan jarak persempadanan darat yang luas, harga LPG Malaysia adalah lebih murah berbanding harga LPG Indonesia iaitu harga LPG di Malaysia adalah RM26.60 setong bagi saiz 14kg, manakala harga di Pulau Sebatik adalah RM31.20 setong bagi Zon A dan RM35.00 setong bagi Zon B. Selain itu, bekalan LPG juga lebih mudah diperolehi dari Tawau, Sabah berbanding dari bekalan LPG Indonesia. Faktor geografi seperti laut yang luas juga menyebabkan kesukaran untuk melaksanakan penguatkuasaan di perairan dan hubungan persaudaraan antara rakyat Malaysia dan rakyat Indonesia memungkinkan penyalahgunaan kemudahan yang disediakan oleh Kerajaan Malaysia.

Bagi menangani isu ketirisan barang kawalan di Pulau Sebatik ini, beberapa langkah proaktif telah dilaksanakan oleh KPDNHEP sejak tahun 2015 sehingga kini. Antara tindakan-tindakan yang dilaksanakan adalah pelaksanaan Arahan Pengawal bagi Pemegang Lesen Borong dan Pemegang lesen runcit di bawah Peraturan-Peraturan Kawalan Bekalan 1974, melaksanakan Program Kad Permit Kawalan Bekalan Isi

Rumah (KPKB) , melarang pemegang lesen runcit di Pulau Sebatik, Sabah menjual LPG bersubsidi kepada mana-mana orang lain kecuali yang diberikan kebenaran oleh Pengawal Bekalan Malaysia, mewujudkan data penduduk dan isi rumah yang lebih telus dan sistematik ke arah untuk menambah integriti data sedia ada serta mendapat gambaran sebenar keperluan LPG oleh rakyat Malaysia di Pulau Sebatik, Tawau, mengadakan mesyuarat berkala dengan pihak-pihak tertentu seperti pembekal, agensi kerajaan dan perwakilan penduduk supaya setiap masalah bekalan dan isu ketirisan dapat ditangani dengan berkesan, dan memperkenalkan inisiatif baru LPG komersial di Pulau Sebatik, Sabah dengan kerjasama beberapa syarikat minyak tempatan.

Tindakan penguatkuasaan yang efisien dan berterusan turut dilaksanakan bagi mengekang penyelewengan barang kawalan di Pulau Sebatik. Antara tindakan yang dilaksanakan adalah sentiasa menjalankan kerjasama Inter-agensi dengan agensi penguatkuasa seperti Pasukan Polis Marin (PPM), APMM, ESSCOM dan KASTAM, di mana kawalan di perairan Tawau dikawal dengan baik dan ketat agar tidak ada bot-bot yang membawa barang kawalan yang tidak mendapat kebenaran dan menyalahi undang-undang dan peraturan akan diambil tindakan.

Secara kesimpulannya, bekalan barang kawalan terutamanya barang kawalan bersubsidi di Pulau Sebatik adalah mencukupi mengikut kadar penggunaan dan bilangan penduduk Malaysia di sana. Walaupun faktor-faktor berlakunya ketirisan barang kawalan di Pulau Sebatik diakui agak sukar dan mencabar untuk ditangani oleh Kementerian, namun usaha serta tindakan berterusan KPDNHEP dengan kerjasama agensiagensi lain bagi membanteras penyelewengan barang kawalan tetap diteruskan bagi memastikan penduduk Malaysia di Pulau Sebatik sentiasa mendapat bekalan barangan keperluan asas yang mencukupi.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020

PERTANYAAN: LISAN

DARIPADA: YB DATUK MOHAMAD BIN ALAMIN [KIMANIS]

TARIKH: 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

YB DATUK MOHAMAD BIN ALAMIN [KIMANIS] minta MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan apakah tindakan Kementerian dalam usaha pemulihan industri pelancongan dan langkahlangkah terdekat untuk membantu industri pelancongan di Sabah kerana industri tersebut terus terjejas dan belum ada tanda-tanda positif atau pemulihan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- 1. Susulan pembukaan semula ekonomi bermula 10 Jun 2020 yang lalu, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) telah mengambil beberapa langkah untuk terus merancakkan semula pelancongan domestik dan pada masa yang sama membudayakan pematuhan kepada operasi standard atau SOP-SOP yang telah ditetapkan.
- 2. Kerajaan telah melancarkan beberapa pakej rangsangan ekonomi (PRE) seperti PRIHATIN, PRIHATIN PKS TAMBAHAN dan PENJANA bagi membantu penggiat industri dan seterusnya memulihkan industri pelancongan. Antara inisiatif yang boleh membantu sektor pelancongan tempatan adalah:

- (i) Skim Pembiayaan Pelancongan PENJANA atau PTF untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) dan Perusahaan Mikro sektor pelancongan. Pejabat MOTAC Negeri di seluruh negara telah dan akan terus mengadakan beberapa sesi libat urus dengan penggiat industri untuk menghebahkan peluang pembiayaan ini. Sesi-sesi tersebut turut dijadikan platform untuk mendapatkan maklum balas daripada pengusaha terlibat berkenaan impak penularan pandemik COVID-19 kepada pemain industri pelancongan dan cadangan-cadangan penyelesaiannya;
- (ii) pengecualian cukai pelancongan sepenuhnya bagi tempoh mulai 1 Julai 2020 hingga 30 Jun 2021;
- (iii) pengecualian cukai perkhidmatan ke atas perkhidmatan penginapan mulai 1 September 2020 hingga 30 Jun 2021;
- (iv) lanjutan Program Subsidi Upah (PSU);
- (v) inisiatif bantuan PKS seperti Skim Pembiayaan PKS PENJANA dan Geran Padanan Pendigitalan PKS;
- (vi) potongan cukai untuk perbelanjaan berkaitan COVID-19 seperti pembelian PPE/ pengimbas suhu dan kos ujian saringan; dan
- (vii) lanjutan penawaran penangguhan atau moratorium bayaran pinjaman bersasar.
- 3. Pada masa yang sama, MOTAC giat meneliti pelbagai cara kreatif untuk membantu industri pelancongan negara bangkit semula. Cadangan-cadangan seperti bantuan bersasar dalam bentuk rebat/diskaun atau subsidi pakej pelancongan melalui platform dalam talian, serta kerjasama dengan persatuan pelancongan tempatan, taman tema, persatuan Homestay dan membeli belah bagi menawarkan pakej pelancongan yang

menarik kepada rakyat diteliti dan diperhalusi pelan pelaksanaannya apabila tiba masa yang sesuai.

- 4. Di samping itu, MOTAC komited untuk terus melaksanakan inisiatif inisiatif sedia ada khusus oleh Kementerian seperti:
 - (i) menawarkan kursus *Domestic Tourism Vibes* secara dalam talian dengan kerjasama Persatuan Institut-institut Latihan Pelancongan Malaysia (ATTIM) dan *Malaysian Tourist Guide Council* (MTGC). Sehingga 31 Oktober 2020, seramai 1,036 orang pemandu pelancong di Sabah telah mengikuti kursus tersebut:
 - (ii) pengecualian bayaran fi lesen bagi pengusaha pengusaha pelancongan dan pemandu pelancong sehingga 31 Disember 2020:
 - (iii) pemberian diskaun pembayaran kompaun sebanyak 40% kepada semua pengusaha pelancongan dan pemandu pelancong berlesen yang layak;
 - (iv) pelanjutan tempoh bayaran kompaun sehingga 31 Disember 2020 bagi semua kompaun yang dikeluarkan kepada syarikat atau pemandu pelancong berlesen;
 - (v) membangun dan menyediakan platform e-Kraf Bazaar dan GoGallery untuk pengusaha seni dan kraf menjalankan aktiviti promosi dan jualan produk secara dalam talian. Sehingga 30 September 2020, platform ini telah memanfaatkan lebih 100 orang pengusaha seni dan kraf tempatan negeri Sabah;
 - (vi) pelancaran *mobile apps CraftOnTheGo* pada 1 April 2020 untuk meningkatkan kebolehcapaian maklumat mengenai usahawan kraf di seluruh Malaysia;

- (vii) pelancaran platform *MyCraftShoppe* dalam bentuk *e-marketplace* bermula April 2020 untuk memasarkan produk kraf dan perkhidmatan secara atas talian;
- (viii) melanjutkan permit bas persiaran daripada 13 tahun kepada 15 tahun bagi bas persiaran di Sabah, Sarawak dan Labuan; dan
- (ix) pelancaran Kempen "Meet In Malaysia" pada 24 Julai 2020 bagi menggalakkan penganjuran MICE secara hibrid iaitu secara fizikal dan dalam talian serentak di Malaysia.
- 5. MOTAC juga sentiasa bekerjasama dengan kerajaan negeri dalam terus memastikan lebih banyak program-program untuk mempromosi pelancongan domestik dapat dilaksanakan. Antara kolaborasi yang dilaksanakan bagi negeri Sabah menerusi Tourism Malaysia adalah:
 - (i) menganjurkan siri-siri webinar dengan menjemput para penggiat industri pelancongan bagi menjadi ahli panel;
 - (ii) promosi produk pelancongan negeri Sabah melalui sosial media MOTAC dan agensi-agensi di bawah seliaannya;
 - (iii) promosi melalui media elektronik dan media cetak; dan
 - (iv) menyebarkan maklumat mengenai produk-produk pelancongan negeri Sabah bukan sahaja di TIC Sabah, malah turut disebarkan melalui Pejabat Wilayah Tourism Malaysia dan 15 buah TIC di seluruh negara.

SOALAN NO: 41

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATUK MOHAMADDIN BIN KETAPI

[LAHAD DATU]

TARIKH : 2 NOVEMBER 2020 (ISNIN)

SOALAN

DATUK MOHAMADDIN BIN KETAPI [LAHAD DATU] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan secara terperinci jumlah bantuan daripada Kementerian dan agensi-agensi terlibat dalam membantu penduduk Sabah (mengikut pecahan daerah, jumlah bantuan dan jenis bantuan) ketika gelombang ketiga COVID-19 melanda Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) amat prihatin dengan golongan sasar yang telah terkesan akibat wabak COVID-19 yang telah melanda seluruh negara baru-baru ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, KPWKM melalui agensi-agensi di bawahnya seperti Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) telah menyediakan pelbagai jenis bantuan kepada kumpulan sasar yang terkesan dengan pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) di Sabah termasuk bantuan bakul makanan di mana sebanyak **79,133** bakul makanan dengan jumlah perbelanjaan sebanyak **RM7,913,300.00** dan memberi manfaat kepada **316,532** ahli isi rumah telah disalurkan dan diagihkan kepada

penduduk yang terkesan dengan pelaksanaan PKP akibat daripada pandemik COVID-19 ini.

JKM juga menyediakan bantuan kewangan bulanan persekutuan seperti Bantuan Kanak-Kanak (BKK), Bantuan Orang Tua (BOT), Elaun Pekerja Cacat (EPC), Bantuan OKU Tidak Berupaya Bekerja (BTB), Bantuan Penjagaan Pesakit Kronik dan OKU Terlantar (BPT) serta Bantuan sekali gus (*one off*) di bawah Pelan Jana Semula Ekonomi (PENJANA) bagi OKU dan Bantuan Khas Ibu Tunggal. Secara keseluruhan bantuan yang telah disalurkan oleh KPWKM sepanjang tempoh PKP kepada negeri Sabah adalah sebanyak **RM137.1 juta** dan memberi manfaat kepada seramai **130,403** orang penerima.

Manakala Jabatan Pembangunan Wanita (JPW) telah dipertanggungjawabkan untuk menyalurkan Bantuan Khas Ibu Tunggal (BKIT) secara *one off* berjumlah RM300 seorang kepada 150,000 orang ibu tunggal yang layak di seluruh negara. Bagi negeri Sabah, jumlah BKIT yang telah diluluskan sehingga kini adalah sebanyak **8,030** penerima dengan peruntukan sebanyak **RM2.4 juta.**

Yayasan Kebajikan Negara telah (YKN) telah menyumbangkan sebanyak **RM258,950.00** kepada seramai **7,389** orang penerima melalui Program Ziarah Prihatin sepanjang tempoh COVID-19 di Negeri Sabah. Selain itu, Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) juga telah melaksanakan pelbagai inisiatif di Sabah sepanjang bulan Mac hingga Oktober 2020 melalui pendekatan seperti berikut:

- a) Koleksi Tips Pendidikan Keluarga Sejahtera menerusi perkongsian bersiri video daripada jurulatih keluarga LPPKN (Family Coach) di media sosial KPWKM dan LPPKN. Turut dikongsi adalah poster dan mesej pendidikan kekeluargaan di mana sebanyak 156 video, poster dan mesej pendidikan kekeluargaan telah dimuat naik.
- b) LPPKN juga turut meneruskan usaha melaksanakan kursus kekeluargaan secara fizikal dalam skala kecil selaras dengan saranan dan standard operasi yang ditetapkan.